

Χαιρετισμός Υπουργού Υγείας Δρος Πόπης Κανάρη στη δημοσιογραφική διάσκεψη Τύπου για παρουσίαση της εκστρατείας της Εθνικής Επιτροπής «Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού» «ΑΣΠΙΔΑ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ»

Τρίτη 27 Ιουνίου 2023, 11 π.μ., Υπουργείο Υγείας

Φίλες και φίλοι,

Είναι με ιδιαίτερη χαρά που εγκαινιάζω σήμερα την εκστρατεία ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης ΑΣΠΙΔΑ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗΣ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ της Εθνικής Επιτροπής «Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού»,

Η σχέση που συνδέει το περιβάλλον με την υγεία είναι στενή και πολύπλοκη και καθίσταται πολυπλοκότερη με την κλιματική κρίση που εξελίσσεται ήδη σε κρίση υγείας πρωτοφανών διαστάσεων. Το Περιβάλλον στην Ευρωπαϊκή Περιφέρεια του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας, ευθύνεται για το 80% των επιπτώσεων της νοσηρότητας και 20% των θανάτων (2023), διασυνδέεται με το 40-60 % των περιστατικών καρκίνου ενώ στον μολυσμένο_αέρα αποδίδεται το 26% των προώρων θανάτων παιδιών 0-5 ετών. Ο Γενικός Διευθυντής του Π.Ο.Υ. (*Germany, World Health Summit 2022*) τόνισε πρόσφατα την σημασία της πρόληψης των ασθενειών και μετατόπισης του βάρους από τη , θεραπεία της ασθένειας στην πρόληψή της αναγνωρίζοντας ότι «η υγεία δεν ξεκινά στα νοσοκομεία αλλά διαμορφώνεται πρωτίστως στα σπίτια, τα σχολεία, τους χώρους εργασίας και στους δρόμους». Το σημαντικό είναι ότι οι περιβαλλοντικοί κίνδυνοι είναι εν πολλοίς προβλέψιμοι και ιδίως προληψίσιμοι. Απαιτείται όμως ολιστική /διεπιστημονική προσέγγιση και ιδίως στρατηγικές και πολιτικές που να μετατοπίζουν το βάρος από την μονόπλευρη φροντίδα της ασθένειας, στην πολύπλευρη προαγωγή της Υγείας. Πολιτικές που να αντιδρούν έγκαιρα σε σοβαρούς αναδυόμενους κινδύνους και να προστατεύουν ιδίως τα παιδιά που είναι το μέλλον κάθε υγιούς κοινωνίας και η καρδιά της Αειφόρου Ανάπτυξης. Ουσιαστικά εργαλεία στην έγκαιρη διαχείριση σοβαρών κινδύνων όταν ελλείπουν δεδομένα τελεσίδικης απόδειξης, όπως πχ η ακτινοβολία της ασύρματης τεχνολογίας, είναι η Αρχή της Προφύλαξης COM 2000 και εκείνη της ελάχιστης επιτεύξιμης έκθεσης (ALARA principle).

Από το 2004 στρατηγικός στόχος των πολιτικών για την Υγεία και το Περιβάλλον της Ε.Ε. και της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας είναι τα παιδιά (0-19) γιατί η έκθεση τους σε τοξικούς παράγοντες σε σχέση με τον ενήλικα, είναι πολλαπλάσια και επίσης ως αναπτυσσόμενοι οργανισμοί είναι πολύ πιο ευάλωτα. Η επίδραση τοξικών παραγόντων στα πρώτα στάδια της ζωής, μπορεί να επηρεάσει την σωματική, ψυχική και πνευματική ανάπτυξή του παιδιού με διαχρονικές επιπτώσεις στην ενήλικη ζωή του. Οι οργανισμοί θεωρούν ότι υπάρχουν αρκετά δεδομένα, που όχι μόνο επιτρέπουν αλλά και επιβάλλουν την άμεση δράση και κινητοποίηση για μείωση της έκθεσης των παιδιών σε δυνητικούς τοξικούς παράγοντες χημικές ουσίες ,ακτινοβολίες κ.ά.

Κυρίες και Κύριοι,

Η Κύπρος το 2004 πρωτοστατεί στο κάλεσμα της Διυπουργικής Διάσκεψης της Βουδαπέστης «Future of Our Children» και με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ιδρύει τη Εθνική Επιτροπή «Περιβάλλον και Υγεία του Παιδιού» με στόχο έγκαιρη αντιμετώπιση αναδυόμενων περιβαλλοντικών κινδύνων και την προστασία του εμβρύου και του παιδιού. Είχα την χαρά να εμπλακώ και να συμβάλω από τα πρώτα βήματα της Επιτροπής. Σήμερα 19 χρόνια μετά η Επιτροπή έχει να δείξει ένα αξιόλογο έργο και

καταξιώνεται διεθνούς αναγνώρισης. Το υλικό διαφώτισης που ετοιμάζει μεταγλωττίζεται στην Ευρώπη και στις ΗΠΑ. Η ΠΟΥ το 2007 μιλώντας για την Επιτροπή χαρακτηρίζει την Κύπρο «ως το μικρό νησί με το μεγάλο αποτύπωμα». Θετικότερα αποτιμάται ο πρωτοπόρος σε ευρωπαϊκό επίπεδο ρόλος του ΥΥ ως φορέα στήριξης των δράσεων της και της ανεξαρτησίας της Επιτροπής. Θα ήθελα να συγχαρώ την Πρόεδρο και τα μέλη της Εθνικής Επιτροπής για το σημαντικό και αξιόπαινο επιστημονικό έργο που παράγουν και την ουσιαστική συμβολή τους στην Υγεία των Παιδιών μας καθώς και τον Ιατρικό κόσμο (ΠΙΣ & ΠΕΚ), το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών και όλους τους φορείς που συμμετέχουν.

Η πρόληψη αποτελεί το θεμέλιο και της νέας εκστρατείας της Επιτροπής στο επίκεντρο της οποίας είναι τρεις σημαντικοί στόχοι : α) η Προφύλαξη από τον καπνό/ατμό του τσιγάρου και των νέων καπνικών προϊόντων που λανθασμένα θεωρούνται ασφαλή β) Η ασφαλής αξιοποίηση της ψηφιακής τεχνολογίας, και αποφυγή του εθισμού. Η αναζήτηση της χρυσής τομής ανάμεσα στην λελογισμένη αξιοποίηση και την διαφύλαξη την ψυχικής, πνευματικής και σωματικής ανάπτυξης του παιδιού, αποτελεί σημαντικό στόχο γιατί τα παιδιά μας πρέπει να βαδίσουν με επιτυχία στη νέα ψηφιακή εποχή αξιοποιώντας τα πολλαπλά οφέλη της, Ο 3^{ος} σημαντικός στόχος είναι ο περιορισμός των επιπτώσεων στην υγεία των παιδιών από την υποβάθμιση της ποιότητας του αέρα ένεκα της κλιματικής κρίσης.

Για την Κυβέρνηση η αποτελεσματική προστασία και η πρόληψη των επιπτώσεων του περιβάλλοντος στην υγεία του παιδιού αποτελεί προτεραιότητα. Το Υπουργείο Υγείας και εγώ προσωπικά, αναγνωρίζοντας τον ρόλο και τη σημασία της Επιτροπής θα συνεχίσουμε να παρέχουμε έμπρακτη υποστήριξη προς τις δράσεις της. Ταυτόχρονα θα αξιοποιούμε την εμπειρογνωμοσύνη των μελών της Επιτροπής στη στοχοθέτηση και την διαμόρφωση σχετικών πολιτικών και ενεργειών βασισμένων στο «δίδυμο επιστημονική τεκμηρίωση και Αρχή της Προφύλαξης», συμβάλλοντας έτσι στη Πρόληψη και Προστασία της υγείας των παιδιών. Θέλουμε, να προχωρήσουμε ένα ακόμα βήμα δηλαδή θεσμοθετώντας την, να ενισχύσουμε τον συμβουλευτικό ρόλο της και να κατοχυρώσουμε το μέλλον και την ανεξαρτησία της, ανοίγοντας ταυτόχρονα το δρόμο για εξασφάλιση χορηγιών από ευρωπαϊκά κονδύλια για στοχευμένες έρευνες και παρεμβάσεις.

Φίλοι, φίλες και συνεργάτες,

Η ΠΡΟΛΗΨΗ και η Προφύλαξη των παιδιών μας είναι ευθύνη όλων μας. Απαιτεί συλλογική προσπάθεια της πολιτείας που θα συνυπολογίζει και το κόστος της αδράνειας και ενός σωστά ενημερωμένου κοινωνικού συνόλου που θα εφαρμόζει την αρχή της Προφύλαξης όπου και όταν χρειάζεται στο επιστημονικό, επαγγελματικό, οικογενειακό και ατομικό επίπεδο πχ στο ίδιο το σπίτι του, στο σχολείο, πιέζοντας και συμβάλλοντας ταυτόχρονα και στην έγκαιρη προώθηση ευρύτερων θεσμικών μέτρων.

Κλείνοντας θέλω να τονίσω ότι το κλειδί επιτυχίας είναι η, έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση, η ευαισθητοποίηση, η και δραστηριοποίηση όλων μας. Γι' αυτό, η συμβολή η δική σας και όλων των μέσων ενημέρωσης είναι σημαντική. Σας ευχαριστώ θερμά κι σας προσκαλώ να μοιραστείτε το όραμά μας συμβάλλοντας στην υλοποίηση των στόχων μας για την Προφύλαξη των παιδιών και των γενιών που θα έρθουν.

Ευχαριστώ πολύ